

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

Szlovéniának a 2009–2013-as időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programjáról

(2010/C 144/05)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (3) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

- (1) A Tanács 2010. április 26-án megvizsgálta Szlovénia 2009–2013-as időszakra vonatkozó aktualizált stabilitási programját.
- (2) A válságot megelőző években Szlovéniában erőteljes gazdasági növekedés volt tapasztalható, amelynek fő hajtóerejét a dinamikus export és a beruházások jelentették. A gyors bővülés 2008 utolsó negyedévében torpant meg, amikor a világméretű válság rendkívül súlyosan és meglehetősen hirtelen elérte a szlovén gazdaságot, Szlovénia fokozott nyitottsága miatt elsősorban a kereskedelem csatornáján keresztül. A gazdasági lassulás a túlhevüléssel és a versenyképesség csökkenésével kapcsolatosan felmerülő kockázatok által jellemzett időszakot követően némi gazdasági kiigazításhoz vezet: 2008 vége óta az euroövezethez képest vett inflációs különbözet és a külső hiány egyaránt fokozatosan csökken, sőt, ez utóbbi 2009-re megközelíti az egyensúlyi helyzetet.

A gazdasági visszaesés, valamint az európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban hozott gazdaságélénkítő intézkedések és az erőteljes beépített kiadási dinamika eredményeképpen a szlovén költségvetési pozíció gyorsan romlott. Az államháztartási hiány meredek emelkedése nyomán, miután az a GDP 1,8 %-ának megfelelő 2008. évi értékről 2009-ben a becslések szerint 5,7 %-ra emelkedett, a Tanács 2009. december 2-án úgy határozott, hogy Szlovéniában túlzott hiány áll fenn, amelynek megszüntetésére 2013-at tűzte ki határidőül. A rendezett államháztartásnak többek között a nyugdíjrendszer további reformjai segítségével történő helyreállításán túl a szlovén gazdaság előtt álló legfőbb kihívás az ellenálló képességének javítása és versenyképességének visszanyerése

annak érdekében, hogy maradéktalanul kihasználhassa a globális gazdaságélénkülés előnyeit. Ehhez a bérek és a termelékenység alakulásának megfelelőbb összehangolására, illetve strukturális reformok végrehajtására van szükség.

- (3) Bár a tényleges GDP-nek a válság során megfigyelt csökkenése jórészt ciklikus, a válság a potenciális kibocsátás szintjére is negatív hatással volt. Emellett a válság a beruházások visszaesése, a hitelhez jutás nehézségei és a növekvő strukturális munkanélküliség következtében középtávon is hatással lehet a potenciális növekedésre. A gazdasági válság hatása továbbá súlyosbítja a népesség idősödése által a potenciális kibocsátásra és az államháztartásra gyakorolt hatásokat. Mindezek ismeretében a potenciális növekedés támogatása céljából elengedhetetlen a strukturális reformok ütemének felgyorsítása. Szlovénia esetében különösen fontos a termelékenység növelése és a fajlagos munkaerőköltség visszafogása, többek között azáltal, hogy reformokat hajtanak végre az innováció és a kutatás, valamint a munkaerőpiac területén.

- (4) A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv azzal számol, hogy a reál-GDP a 2009. évi 7,3 %-os (a statisztikai hivatal 2010. március 1-jén közzétett becslése szerint 7,8 %-os) csökkenéshez képest visszatér a növekedési pályára, és 2010-re eléri a 0,9 %-ot, majd a program-időszak további éveiben átlagosan 3,2 %-os ütemben emelkedik tovább.

A rendelkezésre álló információk fényében ⁽²⁾ úgy tűnik, hogy a forgatókönyv 2011-ig valós, azt követően pedig optimista feltételezéseken alapul. A foglalkoztatás szintjének előre jelzett csökkenése és ennek megfelelően a munkanélküliségi ráta növekedése a vártnál kedvezőtlenebbül is alakulhat a következők miatt: i. az átmeneti munkaerő-piaci támogatási rendszerek fokozatos megszüntetése, hacsak ezt, szükség esetén, nem követik olyan aktíválási és képzési politikák, amelyek elősegítik a munkaerő-átcsoportosítást és a munkavállalók átképzését, valamint ii. a minimálbér 2010 és 2012 közöttre tervezett fokozatos emelése. A program inflációs előrejelzései valószínűnek tűnnek.

- (5) A program becslése szerint az államháztartás hiánya a GDP 1,8 %-ának megfelelő 2008. évi értékről 2009-ben 5,7 %-ra emelkedett. Míg a GDP-arányos kamatkidadások az előrejelzés szerint jellemzően változatlanok maradtak, az elsődleges egyenleg jelentősen romlott. A fent említettek szerint ez az automatikus stabilizátorok működésének, a szociális juttatások természetéből fakadó erőteljes dinamikanak és az állami szektor bérköltségeinek, valamint különböző diszkrecionális intézkedéseknek, többek között

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/sgp/index_hu.htm

⁽²⁾ Az értékelés a Bizottság szolgálatainak 2009. őszi előrejelzését, valamint az azóta rendelkezésre bocsátott egyéb információkat veszi figyelembe.

a kormány által az európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban elfogadott, a GDP mintegy 1,5 %-át kitevő válságkezelési intézkedéseknek tudható be. A program szerint a tervezett költségvetési politika 2010-ben némileg, azt követően pedig erőteljesen restriktív válik, ami összhangban áll a Tanács által szorgalmazott exitstratégiával, és a túlzott hiány 2013-ig történő megszüntetését célozza.

- (6) A program 2010-re vonatkozó tervei szerint az államháztartás hiánya a GDP 5,7 %-án stabilizálódik. Tekintettel a kamatterher meredek emelkedésére, az elsődleges hiány a tervek szerint 0,7 százalékponttal esik vissza, kicsivel a GDP 4 %-a alá. Önmagában tekintve a 2010-re vonatkozó költségvetési stratégia nagy vonalakban megfelel a Tanács által 2009. december 2-án elfogadott, a 126. cikk (7) bekezdése szerinti ajánlásnak, amelynek értelmében a 2010-re tervezett konszolidációs intézkedéseket a terveknek megfelelően kell végrehajtani.

A bevételi oldalt érintő diszkrecionális intézkedések – nevezetesen egyrészt a társasági adó további csökkentése és a társadalmilag hátrányos helyzetű személyeknek nyújtott további adókedvezmény, másrészt pedig a jövedéki adók további növelése és a (még pontosításra és elfogadásra váró) felülvizsgált széndioxid-kibocsátási adó – jellemzően semleges költségvetési hatással bírnak. Mindazonáltal a bevételek az előrejelzések szerint GDP-arányosan 0,8 százalékponttal nőnek majd, szemben a 2009-re becsült eredményekkel, köszönhetően a közvetett adóbevételek feltételezett növekedésének⁽¹⁾ és az „egyéb” bevételek enyhe erősödésének. A kiadási oldalon tervezett 2010. évi intézkedések – többek között az állami szektor béremelésének újabb elhalasztása, a szociális juttatásokra, köztük a nyugdíjakra vonatkozó kevésbé nagyvonalú indexálási szabályok és az alacsonyabb tőketranszfer – várhatóan a GDP 1,25 %-ának megfelelő megtakarítást jelentenek majd a változatlan politika forgatókönyvéhez képest, ugyanakkor a kiadások természetéből adódó erőteljes dinamika miatt a tervek szerint az elsődleges kiadási hányad még így is kissé megemelkedik 2010-ben. Mindezek alapján a strukturális egyenleg – azaz a ciklikusan kiigazított, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélküli, a közösen megállapított módszertannak megfelelően számított egyenleg – a 2009. évi GDP-arányosan 0,25 százalékpontos csökkenést követően várhatóan csupán kismértékben, 0,25 százalékponttal javul majd.

- (7) A program középtávú költségvetési stratégiájának fő célja, hogy a 126. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlásnak megfelelően 2013-ra a GDP 3 %-a alá szorítsa vissza a hiányt; a meghatározott hiánycél 2011-ben a GDP 4,2 %-a, 2012-ben 3,1 %-a, 2013-ban pedig 1,6 %-a. A középtávú konszolidációs stratégia az elsődleges kiadások széles körű korlátozásán alapul. A program nagy vonalakban utal a stratégiát alátámasztó intézkedésekre, ezeket azonban még részletesen meg kell határozni és el kell fogadni. Az intézkedések alapja az állami szektor fokozott

hatékonysága, valamint a közszolgáltatások nyújtásának és a szociális védelemnek a racionalizálása. Ezenfelül a program költségvetési előrejelzései az átmeneti ösztönző intézkedések 2010-ben kezdődő fokozatos visszavonását követően magukban foglalják azok végleges megszűnését is.

A program előrejelzése szerint a 2010 és 2013 közötti időszakban az éves átlagos strukturális javulás valamelyest alacsonyabb lesz a GDP-arányos 0,75 százalékpontnál, ami általánosságban összhangban áll a 126. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlással. A kiigazítás egyenletlenül oszlik el a programidőszakon belül, ugyanis a restriktív költségvetési irányvonal 2011-re és 2013-ra összpontosul. A program megerősíti, hogy Szlovénia középtávú költségvetési célkitűzése a 2005. évi eredeti célokkal összhangban a GDP 1 %-ának megfelelő strukturális hiánnyal jellemzett költségvetési pozíció elérése. Figyelembe véve a legújabb előrejelzéseket és az adósság szintjét, a középtávú célkitűzés, annak ellenére, hogy az államadósság nem éri el a GDP 60 %-ában meghatározott referenciaértéket, láthatóan nem veszi kellően figyelembe a népesség idősödéséből fakadó rejtett kötelezettségeket. A program hiánycéljainak megfelelő strukturális egyenleg arra engednek következtetni, hogy a középtávú költségvetési célkitűzés nem valószínűsíthető meg a programidőszakon belül.

- (8) A költségvetési eredmények a programban előre jelzettnél akár kedvezőlenebbül is alakulhatnak, és ennek valószínűsége a programidőszak előrehaladtával egyre nő. A közvetett adók 2010-re előre jelzett tekintélyes mértékű emelkedését a programban foglalt intézkedések csupán részben látszanak alátámasztani, és a magánfogyasztással kapcsolatos visszafogott kilátásokat tekintve az előrejelzés optimistának mondható. A kiadások növekedése az elmúlt években meghaladta a tervezett mértéket, és ez a helyzet a jövőben is előállhat. 2011-től nagyobb a kiadási célok túllépésének kockázata, mivel az alapvető intézkedések pontos meghatározására és elfogadására még nem került sor, és ezek közül néhány várhatóan a szociális partnerekkel folytatott egyeztetések eredményétől függ majd. Ezenfelül az előirányzott megszorításokat az elmúlt években tapasztalt erőteljes természetszerű kiadási dinamika fényében kell vizsgálni, különösen a bérköltségek és a szociális juttatások (ideértve a nyugdíjakat is) esetében, amelyek a tervek szerint jelentősen hozzájárulnak majd a hiány csökkentéséhez. A tőkekiadásoknak a programidőszak egészére vonatkozóan előre jelzett figyelemreméltó csökkentése az EU strukturális alapjaiból származó támogatások fokozottabb igénybevételét tükrözi, ami a felvevőképességben mutatkozó hiányosságokat tekintve komoly kihívást jelenthet. A bevételi oldalt érintő kockázatok a 2011 utáni időszakra vonatkozó optimista makrogazdasági forgatókönyvhöz kapcsolódnak.

- (9) A bruttó államadósság a program becslése szerint a 2008. évi, a GDP 22,5 %-ának megfelelő értékről 2009-re jelentősen megugrott, és elérte a GDP 34,4 %-át (a statisztikai hivatal 2010. március 1-jén közzétett becslésében szereplő alacsonyabb nominális GDP-érték fényében a 2009. évi bruttó államadósság GDP-arányosan mintegy 1 százalékponttal magasabb is lehet). Az emelkedés fő kiváltó oka az

⁽¹⁾ A 2010-re és a 2011-re vonatkozó költségvetésben kifejtettek szerint az energetikai termékekre kivetett jövedéki adókra várhatóan kedvezően hat az eladott ásványolaj-mennyiség emelkedése, a héabevételek pedig a 2009-hez képest alacsonyabb héavisszatérítések miatt növekedni fognak.

elsődleges hiány növekedése és a jelentős mértékű SFA-tételek, amelyek a pénzügyi szektor támogatását célzó újratörlesztést és a likviditási műveleteket tükrözik. Az előre jelzett adósságállomány várhatóan a programidőszak egésze során a Szerződésben foglalt referenciaérték alatt marad, 2012-re azonban főként az elsődleges hiányok és a nominális GDP-re vonatkozó javuló kilátások nyomán több mint 8 százalékponttal a GDP 43 %-ára nő, 2013-ra pedig az elsődleges egyenlegtöbbletbe való visszatérésnek köszönhetően mérsékelt visszaesést mutat majd. Figyelembe véve a költségvetési célkitűzésekhez kapcsolódó kockázatokat és az ezeket erősítő, a pénzügyi szektor támogatásából fakadó SFA-tételekkel kapcsolatos bizonytalanságot, az adósságállomány a programban előre jelzetttnél kedvezőtlenebbül is alakulhat.

- (10) A középtávú adósság-előrejelzések, amelyek azt feltételezik, hogy a GDP-növekedés fokozatosan helyreáll a válság előtti tervezett mértékre és az adóhányad visszatér a válság előtti szintre, és amelyek magukban foglalják a népesség idősödésével kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedését is, azt mutatják, hogy a programban tervezett költségvetési stratégia önmagában, változatlan politika mellett néhány évre stabilizálná az adósságrátát, de nem akadályozná meg, hogy 2020-hoz közeledve visszatérjen az enyhén növekvő tendenciához.
- (11) A népesség idősödésének a költségvetésre gyakorolt hosszú távú hatása nagymértékben meghaladja az EU átlagát, főként a GDP-arányos nyugdíjkiadásoknak a következő évtizedekben viszonylag jelentős növekedése miatt. A programban becsült 2009. évi költségvetési pozíció súlyosbítja a népesség idősödésének a fenntarthatósági részre gyakorolt költségvetési hatását.

A elsődleges többlet középtávú elérése és a többek között az idősödéssel kapcsolatos kiadások jelentős növekedését megfélemező strukturális reformok végrehajtása csökkentené az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos, a Bizottság 2009. évi fenntarthatósági jelentésében⁽¹⁾ magasnak ítélt kockázatokat. Utóbbihoz megfelelő alapként szolgálhat a kormány 2010 februárjában elfogadott, a 2010 és 2013 közötti időszakra vonatkozó exitstratégiájában szereplő tervezett kétlépcsős nyugdíjreform.

- (12) A gördülő kétéves központi kormányzati költségvetések elfogadása és a helyi önkormányzatok összes adósságállományára vonatkozó felső korlát a szlovén költségvetési keret elismert pozitív jellemzője. Ennek ellenére a költségvetési irányítás még javítható. A gördülő kétéves költségvetés egyik hiányossága például az, hogy a második évre meghatározott célokat a következő évi költségvetésben

felülvizsgálhatják. Továbbá a 2006–2008. és bizonyos mértékben a 2009. évi költségvetés végrehajtása rámutat a kiadási korlátok túllépésének kockázatára. 2009-ben Szlovénia a költségvetési keret megerősítését célzó intézkedéseket – teljesítményalapú költségvetés-tervezés és egy független költségvetési tanács felállítása – vezetett be, és továbbiak várhatók, nevezetesen a költségvetési számvitel javítása és egy költségvetési szabály létrehozása. Következős végrehajtás esetén ezek a kezdeményezések elősegíthetik a tervezett költségvetési konszolidációt.

- (13) A programban előirányzott kiadásalapú kiigazítás feltétele az állami szektor hatékonyságának növelése és a közszolgáltatások nyújtásának, illetve a szociális védelemnek a racionalizálása. A kiadási hatékonyság fokozása különösen fontos, ha úgy kívánják megfélemezni a kiadások növekedését, hogy közben fenntartják a nyújtott szolgáltatások szintjét.

E célból számos kezdeményezés született, többek között az egységes tájékoztatási rendszerre és a szociális juttatásokkal kapcsolatos egyablakos ügyintézésre, valamint a közszolgáltatási előírások újraértelmezésére vonatkozóan, minőségi szempontokat figyelembe véve, és lehetőség szerint az igénybe vevők nagyobb mértékű társfinanszírozásával. A program várakozásai szerint a gazdaság fokozatos talpra állásával együtt ezek az újítások 2011-től kezdve csökkenteni fogják a GDP-arányos szociális kiadásokat. A bevételi oldalon a 2006. évi adóreformnak, amely fokozatosan csökkentette a személyi jövedelemadó és a társasági adó mértékét, fokozatosan megszüntette a munkabért terhelő adót, valamint beruházási adókedvezményeket vezetett be, az volt a célja, hogy erősítse a munkaerő-kínálatot növelő ösztönzőket és lendületet adjon a tőkeképzésnek. A 2010. évi költségvetésben további adókedvezményt vezettek be az alacsony jövedelműek számára. Ezeket a változtatásokat részben a jövedéki adókból származó magasabb bevételek fedezik, amelyek a program értelmében a jövőben tovább emelkednek majd, ezáltal az adóterhek a jövedelmekről, különösen az alacsony bérűek jövedelméről fokozatosan a közvetett adók irányába tolnak el. Az adózás területén tett további kezdeményezések az adók hatékonyabb beszedését célzó, az adócsalás és adókerülés elleni küzdelmet elősegítő új rendelkezésekre vonatkoznak.

- (14) Összegezve, a programban meghatározott, a 2010. évre vonatkozó költségvetési stratégia nagyjából megfelel a 2009. december 2-i, a 126. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlásnak. Ugyanakkor, figyelembe véve a fenti kockázatokat, elképzelhető, hogy 2011-től a költségvetési stratégia nem áll majd teljesen összhangban ezekkel az ajánlásokkal. Mindenekelőtt részletesen ki kell dolgozni, el kell fogadni és végre kell hajtani a 2011 és 2013 közötti időszakra előirányzott általános konszolidációs intézkedéseket, a programidőszak egészére vonatkozó konszolidációs terveket pedig meg kell erősíteni, hogy kezelni lehessen a kedvezőtlenebb GDP-növekedésből és a kiadási vagy a bevételi oldalon előforduló eltérésekből fakadó kockázatokat. Ezt a megerősítést a hosszú távú fenntarthatósággal kapcsolatos fenti kockázatok is indokolják. Figyelembe véve a kockázatokat, a 2010 és 2013 közötti

⁽¹⁾ Az államháztartások fenntarthatóságára vonatkozó, 2009. november 10-i tanácsi következtetéseken „a Tanács felhívja a tagállamokat, hogy a soron következő stabilitási és konvergenciaprogramjaik során irányítsák figyelmüket a fenntarthatóságot célzó stratégiákra”, továbbá „felkéri a Bizottságot, valamint a Gazdaságpolitikai Bizottságot és a Gazdasági és Pénzügyi Bizottságot, hogy – a következő fenntarthatósági jelentéshez megfelelő időben – további módszereket dolgozzanak ki az államháztartások hosszú távú fenntarthatóságának értékeléséhez”, amelyet 2012-re terveznek.

időszakra vonatkozó átlagos költségvetési kiigazítás elmaradhat a Tanács által javasolt, GDP-arányosan 0,75 százalékpontos értéktől.

- (15) Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program az előírt és a nem kötelező adatok tekintetében részben hiányos⁽¹⁾. A 126. cikk (7) bekezdése szerinti, a túlzott hiány megszüntetéséről szóló 2009. december 2-i ajánlásában a Tanács felkérte továbbá Szlovéniát, hogy stabilitási programja aktualizált változataiban külön fejezetben tárgyalja a tanácsi ajánlások végrehajtása terén tett előrelépést. Szlovénia ennek az ajánlásnak általánosságban eleget tett.

Általános következtetésként megállapítható, hogy a program szerint az államháztartás hiányának mértéke 2010-ben a GDP 5,7 %-án stabilizálódik, majd a kiadásokon alapuló és inkább az időszak végére összpontosított konszolidációnak köszönhetően fokozatos csökkenésnek indul, és 2013-ra, a Tanács által a túlzott hiány megszüntetésére kijelölt határidőre jóval a GDP 3 %-a alá csökken. A bruttó adósságráta a tervek szerint a GDP 34,4 %-ának megfelelő 2009. évi értékről 2011-ig tovább nő majd, ezt követően pedig hozzávetőleg a GDP 42 %-án stabilizálódik. A hiány mértéke és az adósságráta a program-időszak egészében a tervezettnél magasabb is lehet. Ennek valószínűsége az idővel nő, és a következőkkel áll összefüggésben: i. a 2010-re vonatkozó optimista bevételi előrejelzések és a 2011 utáni időszakra vonatkozó optimista növekedési feltételezések; ii. a kiadási korlátok esetleges túllépése, tekintettel a tervezett megszorítások mértékére, illetve különösen a munkabéreknek és a szociális juttatásoknak, köztük a nyugdíjaknak az elmúlt években megfigyelt erőteljes dinamikájára; és iii. az a tény, hogy a kiadások megfékezését célzó intézkedések teljes körű meghatározása és elfogadása még várat magára, valamint hogy ezek közül néhány a szociális partnerekkel folytatott egyeztetések eredményétől függ majd. Mindazonáltal a kiadásnövekedés tervezett visszafogásának elősegítése érdekében a kormány a kiadások fokozott ellenőrzését és a költségvetési keret erősítését célzó intézkedéseket fogad el. Ezenfelül az állami szektor hatékonyságának növelésére és a közszolgáltatások nyújtásának és a szociális védelemnek a racionalizálására irányuló, tervezett kezdeményezések szintén ezt a célt szolgálják.

Még ha a tervezett költségvetési konszolidáció teljes körű és következetes végrehajtása 2013-ig az elsődleges többlethez

való visszatérést feltételezi is, az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságát illetően továbbra is komoly kockázatokkal kell számolni. Egy ambiciózusabb középtávú költségvetési célkitűzés meghatározása, valamint az idősödő népességgel kapcsolatos költségek jelentős növekedésének megfékezését célzó, már meghirdetett indexálási változtatás és további nyugdíjreform elfogadása és végrehajtása lehetővé tenné e kockázatok kezelését. Utóbbihoz megfelelő alapként szolgálhat a tervezett kétlépcsős nyugdíjreform. A rendezett államháztartás helyreállításán túl a szlovén gazdaság előtt álló legfőbb kihívás ellenálló képességének javítása és versenyképességének visszanyerése annak érdekében, hogy maradéktalanul kihasználhassa a globális gazdaságélénkülés előnyeit. Ehhez a bérek és a termelékenység alakulásának megfelelőbb összehangolására, illetve strukturális reformok végrehajtására van szükség.

A fenti értékelés alapján és a 2009. december 2-i, az EUMSZ. 126. cikkének (7) bekezdése szerinti ajánlásra is figyelemmel Szlovénia felkérést kap a következőkre:

- i. szigorúan hajtsa végre a 2010-re előirányzott konszolidációs intézkedéseket, és 2013-ig a kiadások megfékezését célzó, jelzett intézkedések teljes körű meghatározása, elfogadása és végrehajtása révén a terveknek megfelelően szorítsa vissza a hiányt a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték alá a 126. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlásban foglalt átlagos éves költségvetési kiigazítással összhangban, valamint álljon készen további konszolidációs intézkedések elfogadására abban az esetben, ha megvalósul az abból fakadó kockázat, hogy a programban foglalt makrogazdasági forgatókönyv derülátóbb a 126. cikk (7) bekezdése szerinti ajánlás alapjául szolgáló forgatókönyvnel;
- ii. tegyen erőfeszítéseket a kiadások ellenőrzésének és a többéves költségvetési tervek végrehajthatóságának fokozása érdekében, valamint javítsa az állami kiadások hatékonyságát és eredményességét;
- iii. tekintettel az idősödő népességgel kapcsolatos kiadások előre jelzett jelentős növekedésére, hajtsa végre további nyugdíjreformot, és határozzon meg ambiciózusabb középtávú költségvetési célkitűzést, amely kellően figyelembe veszi az idősödő népességgel kapcsolatos rejtett kötelezettségeket.

A legfontosabb makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2010. jan.	3,5	- 7,3	0,9	2,5	3,7	3,5
	BIZ 2009. nov.	3,5	- 7,4	1,3	2,0	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	3,5	- 4,0	1,0	2,7	n.a.	n.a.
HICP infláció (%)	SP 2010. jan. (4)	5,7	1,0	1,5	2,5	2,7	2,7
	BIZ 2009. nov.	5,5	0,9	1,7	2,0	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

(1) Különösen a nettó külső finanszírozási képességre/igényre vonatkozó adatok hiányoznak.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	SP 2010. jan.	5,7	- 3,4	- 3,9	- 3,2	- 1,5	0,1
	BIZ 2009. nov. ⁽²⁾	5,7	- 3,3	- 3,3	- 2,8	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	4,4	- 2,3	- 3,5	- 3,1	n.a.	n.a.
Nettó külső finanszírozási képesség/ igény (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	BIZ 2009. nov.	- 6,0	- 0,7	- 0,1	- 0,5	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Államháztartási bevétel (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	42,4	42,4	43,2	42,9	42,7	42,5
	BIZ 2009. nov.	42,4	43,2	43,2	42,9	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	42,7	41,9	42,4	42,4	n.a.	n.a.
Államháztartási kiadás (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	44,2	48,1	48,9	47,1	45,9	44,2
	BIZ 2009. nov.	44,2	49,5	50,2	49,9	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	43,6	47,1	46,4	45,8	n.a.	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	- 1,8	- 5,7	- 5,7	- 4,2	- 3,1	- 1,6
	BIZ 2009. nov.	- 1,8	- 6,3	- 7,0	- 6,9	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	- 0,9	- 5,1	- 3,9	- 3,4	n.a.	n.a.
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	- 0,7	- 4,6	- 3,9	- 2,3	- 1,1	0,4
	BIZ 2009. nov.	- 0,7	- 4,8	- 5,1	- 4,9	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	0,2	- 3,6	- 2,2	- 1,6	n.a.	n.a.
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽¹⁾ (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	- 4,3	- 4,2	- 4,0	- 2,8	- 2,4	- 1,6
	BIZ 2009. nov.	- 4,5	- 4,8	- 5,4	- 5,6	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	- 2,9	- 4,1	- 2,3	- 2,0	n.a.	n.a.
Strukturális egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	- 4,3	- 4,2	- 4,0	- 2,8	- 2,4	- 1,6
	BIZ 2009. nov.	- 4,5	- 4,7	- 5,4	- 5,6	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	- 2,9	- 4,1	- 2,3	- 2,0	n.a.	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2010. jan.	n.a.	34,4	39,6	42,0	42,7	42,1
	BIZ 2009. nov.	22,5	35,1	42,8	48,2	n.a.	n.a.
	SP 2009. ápr.	22,8	30,5	34,1	36,3	n.a.	n.a.

Megjegyzések:

⁽¹⁾ Kibocsátási rések és ciklikusan kiigazított egyenlegek a programokból, ahogy a Bizottság szolgálati a programban szereplő adatok alapján újraszámították.

⁽²⁾ A 2008–2011-es időszakra vonatkozóan 3,3 %-os, 1,2 %-os, 1,2 %-os, illetve 1,4 %-os becslés szerinti potenciális növekedés alapján.

⁽³⁾ Ciklikusan kiigazított, az egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélkül számított egyenleg. A legújabb program szerint nincsenek egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések, a Bizottság szolgálatának 2009. őszi előrejelzése szerint pedig 2009-ben a GDP 0,1 %-ának felelnek meg és hiánynövelők.

⁽⁴⁾ HICP inflációs előrejelzések helyett CPI előrejelzések.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatának 2009. őszi előrejelzése (BIZ); a Bizottság szolgálatának számításai.